

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bju.nl
I www.bju.nl

EstateTip Review

Afl. 2006-23

10 mei 2006

De echtgenoot zonder naam?! De begunstiging van de echtgenoot in een polis van levensverzekering

Het nieuwe verzekeringsrecht in Titel 17 van Boek 7 geniet onze warme belangstelling. U weet dat een polis van levensverzekering minstens zo veel aandacht verdient als het testament. In deze *EstateTip Review* willen wij kijken naar de betekenis van het op het eerste gezicht cryptische artikel 7:967 lid 2 en lid 3. Algauw zullen we echter het belang van het artikel zien voor de estate planning, en blijkt weer een duidelijke link met het erfrecht.

Artikel 7:967 lid 2 en lid 3 luiden als volgt:

- ‘2. Is de begunstigde in hoedanigheid aangeduid, dan wordt de aanwijzing vermoed te zijn gedaan ten behoeve van hem die deze hoedanigheid bezit ten tijde dat de aanwijzing volgens artikel 968, onder b tot en met d, onherroepelijk wordt. Indien de begunstigde zowel bij naam als in hoedanigheid is aangeduid, wordt de aanwijzing vermoed te zijn gedaan ten behoeve van de bij naam aangewezen begunstigde.
3. In afwijking van het in lid 2 bepaalde strekt de begunstiging steeds ten behoeve van de begunstigde wiens aanwijzing door aanvaarding onherroepelijk is geworden, terwijl hij de in de aanwijzing aangeduide hoedanigheid bezat.’

Waar gaan deze artikelen over? Bij de aanduiding ‘*in hoedanigheid*’ moet u denken aan het aanwijzen van ‘*mijn echtgenoot*’, en dan ontdekken we de ‘vergeten echtgenoten’-problematiek. Met dit artikel is de wetgever als het ware aan het uitleggen wat een verzekeringnemer heeft bedoeld. Lid 2 onderscheidt twee situaties:

1. ‘*De echtgenoot zonder naam*’

Staat in de polis slechts ‘*mijn echtgenote*’, zonder dat daar de naam van de betreffende echtgenoot aan is toegevoegd, dan geldt diegene als begunstigde die

echtgenoot is *op het moment* dat de begunstiging onherroepelijk wordt in de zin van artikel 968, onder b tot en met d, waarbij men in estate planningssferen in het bijzonder moet denken aan het moment van het overlijden van de verzekerde. De polis loopt in die zin mee met het huwelijksritme van de verzekeringnemer. Dit wil vanzelfsprekend niet zeggen dat de polis geen aandacht hoeft bij echtscheidings- en hertrouwsituaties. Er is immers slechts sprake van een *vermoeden* dat *weerlegbaar* is, en ook hier geldt derhalve: voorkomen is beter dan genezen! Bovendien is het zaak om de *polisvoorwaarden* te raadplegen. Wellicht bevatten deze een andersluidende regeling.

2. 'De echtgenoot met naam'

Is in de polis bepaald 'mijn echtgenote Anja' dan wordt het anders. De tweede zin van lid 2 legt de klemtoon op de naam, en Anja zou wel eens, ook al is zij bij overlijden geen 'echtgenote' meer, met de buit aan de haal kunnen gaan. Ook hier geldt weer: het is slechts een regel van uitleg. Weerlegging is mogelijk. Het belang om de polis (met polisvoorwaarden) boven water te toveren, is dan ook groot. Is het inderdaad de bedoeling om de begunstiging ongewijzigd in stand te laten, dan kan het op zijn zachtst gezegd toch geen kwaad om de begunstiging nog maar eens, wellicht ten overvloede, te bevestigen door een nieuwe *opfrissingsbegunstiging* (schriftelijke mededeling aan de verzekeraar, art. 7:966 BW). Er gaat immers niets boven '*het man en paard noemen*'.

De regeling loopt niet in de pas met de regeling in het erfrecht (art. 4:52 BW). In dit artikel is immers bepaald:

'Een beschikking, getroffen ten voordele van degene met wie de erflater op het tijdstip van het maken van de uiterste wil gehuwd was of reeds trouwbeloften had gewisseld, vervalt door een daarna ingetreden echtscheiding of scheiding van tafel en bed, tenzij uit de uiterste wil zelf het tegendeel is af te leiden.'

In beginsel vervallen derhalve in het erfrecht de beschikkingen ten behoeve van 'de echtgenoot' of deze nu met of zonder naam of aanduiding echtgenoot is bedacht in de uiterste wilsbeschikking. De verloofde speelt overigens geen bijzondere rol in artikel 7:967. Zie over artikel 4:52 BW onder meer *Handboek Erfrecht*, F.W.J.M. Schols, Publicaties vanwege het Centrum voor Notarieel Recht (deel 2), Deventer: Kluwer 2006, VII. 4.5.

Terecht merkt Kalkman (*De overeenkomst van levensverzekering*, Deventer: Kluwer 2004, p. 174) dan ook op:

'Hierdoor is het dus mogelijk dat de erfstelling ten behoeve van een voormalige echtgenoot van rechtswege vervalt, terwijl hij wel uit hoofde van de levensverzekering een uitkering ontvangt.'

In de parlementaire stukken (Kamerstukken II, 1985/86, MvT, 19 529, nr. 3, p. 38) wordt het nog eens mooi samengevat:

'Indien de nemer als begunstigde heeft aangewezen: mijn echtgenote, doch hij is nadien van zijn eerste vrouw gescheiden en hertrouwd, dan zal hij in de regel

niet zijn eerste maar zijn tweede vrouw willen bevoordelen. (...) Bevat de aanwijzing zowel de naam als de hoedanigheid, dan prevaleert de naam. De vermoedens welke in dit lid worden uitgesproken, wijken voor een andere bedoeling.'

Kortom: de polis komt uit de schoenendoos, wordt opgefrist, en loopt, tenzij uitdrukkelijk anders gewenst, in de pas met het erfrecht.

Tot volgende week!

ScholsBurgerhartSchols

www.scholsburgerhartschols.nl

Boom Juridische uitgevers

www.bju.nl

© 2006 Boom Juridische uitgevers / ScholsBurgerhartSchols

Hoewel de uiterste zorg is besteed aan de inhoud van *EstateTip* aanvaarden de uitgever en de redactie geen aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid.